

ОВЧАРЧЕ ОТЪ ПЛАНИНАТА

Отъ връхъ Стара-планина
гледамъ нашта равнина.
Край насъ ваклитъ овцици
хрупкатъ роснитъ тревици.

Ето дѣдо ми Величко
пуши съ малката луличка.
Шаро до уши се смѣе
и опашката си вѣе...

— Дѣдо, чуй, какво звѣни
изъ ония равнини?

Смуква дѣдо отъ лулата
и съ усмивка на устата
отговаря:

— Тѣзи хубави гласчета
сж отъ школскитъ звѣнчета,
викатъ всичкитъ деца
по градища и селца —
и голѣмъ и първолакъ
въ школо да се учи пакъ!

— Слушай, дѣдко, ето всичко:
ножъ, тояга и торбичка —
заминавамъ за селото
да се уча въвъ школото!

Сбогомъ, дѣдко, — до година
пакъ при тебе ще намина!

Младенъ Исаевъ

РАКОВСКИ УЧЕНИКЪ ВЪ ЦАРИГРАДЪ

Въ края на 1837 година Стойко Даракчията заведе сина си въ Цариградъ. Седемнадесетгодишниятъ Сава не можеше да се нарадва, че осъществи една отъ мечтитъ си — да учи. И цѣли три години той изучава наукитъ, които се предаваха въ училището. Но учителитъ му бѣха гърци, ученицитъ — гърчета. Въ училището се говорѣше само гръцки. Нѣколкото българчета въ училището биваха често осмивани отъ другаритъ-гърчета. Това караше още повече да се сдушатъ българчетата. Тѣ се събираха често на тайни съвѣщания. Разбира се, Сава бѣше на чело на тия срещи.

Презъ това време Неофитъ Бозвели водѣше борба срещу гръцката патриаршия. Младиятъ Сава се запозна съ него и почна да взима живо участие въ тая борба. Макаръ и да учеше въ гръцко училище, той много мразеше гърцитъ.

Единъ празниченъ день ученицитъ се разхождаха въ голѣмата училищна градина, която се простираше по брѣга на Босфора. Отъ високия брѣгъ се разкриваше прекрасната гледка на пристанището. Тамъ се бѣлѣха платната на гемии. Отъ султанскитъ палати, потънали въ меката зеленина на кипариситъ, се носѣха звуци на цигулки и даарета. Слънцето кжпѣше златнитъ си лъчи въ спокойнитъ води на Босфора.

Ученицитъ се разхождаха на групи. Нѣкои седѣха на сѣнка подъ голѣмитъ дървета и се радваха на свѣтлосинята морска ширь.